

Landstingsstyrelsen

Yttrande över Privata sjukvårdsförsäkringar inom offentligt finansierad hälso- och sjukvård (Ds 2016:29)

Föredragande landstingsråd: Anna Starbrink

Ärendebeskrivning

Socialdepartementet har genom remiss bjudit in Stockholms läns landsting att yttra sig över promemorian Privata sjukvårdsförsäkringar inom offentligt finansierad hälso- och sjukvård (Ds 2016:29).

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att avge yttrande till Socialdepartementet över promemorian Privata sjukvårdsförsäkringar inom offentligt finansierad hälso- och sjukvård (Ds 2016:29) i enlighet med landstingsdirektörens förslag till yttrande

att omedelbart justera beslutet.

Landstingsrådsberedningens motivering

Promemorians lagförslag omfattar hälso- och sjukvård som ges inom ramen för privat sjukvårdsförsäkring inom offentlig finansierad vård. Förslaget borde även ha omfattat vård som patienten betalar själv, vård som arbetsgivaren betalar eller som finansieras på annat sätt.

Det borde även belysts om verksamhet som bedrivs enligt lag om läkarvårdsersättning och enligt lag om fysioterapi ska omfattas av promemorians förslag.

Dessutom borde det klargjorts om kommunal tjänsteexport av vård ska omfattas av förslagen i promemorian. Det rör bland annat vård som organiseras för utländska medborgare via Stockholm Care AB – som är ett bolag som ägs av landstinget. Vården betalas då oftast av privat

SKRIVELSE
2016-11-09

LS 2016-1015

sjukvårdsförsäkring som den enskilde patienten har. Det borde förtydligats om denna verksamhet är möjlig att bedriva i framtiden om förslagen i promemorian genomförs.

Det måste också förtydligas vilken inverkan förslagen har på den kommunala självstyrelsen.

Hälso- och sjukvårdslagen är en ramlag som inte kan ligga till grund för rättsliga prövningar i enskilda fall. Lagförslagen i promemorian innebär en bekymmersam otydlighet.

Landstingsstyrelsen anser att flera av lagförslagen i promemorian om Privata sjukvårdsförsäkringar är otydliga och styrelsen anser att förslaget i sin helhet ska avstyrkas.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 31 oktober 2016
Förslag till yttrande
Sammanfattning av promemorian Privata sjukvårdsförsäkringar inom offentligt finansierad hälso- och sjukvård (Ds 2016:29)

Torbjörn Rosdahl

Anna Starbrink

Carl Rydingstam

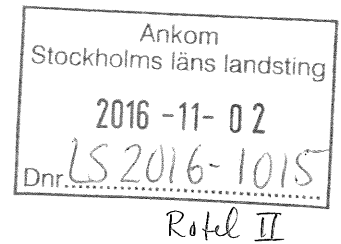
Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektörens stab

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-10-31

LS 2016-1015

Handläggare:
Clara Wahren

Landstingsstyrelsen

Yttrande över Privata sjukvårdsförsäkringar inom offentligt finansierad hälso- och sjukvård (Ds 2016:29)

Ärendebeskrivning

Socialdepartementet har genom remiss bjudit in Stockholms läns landsting att yttra sig över promemorian Privata sjukvårdsförsäkringar inom offentligt finansierad hälso- och sjukvård (Ds 2016:29).

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 31 oktober 2016
Förslag till yttrande
Sammanfattning av promemorian Privata sjukvårdsförsäkringar inom offentligt finansierad hälso- och sjukvård (Ds 2016:29)

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att avge yttrande till Socialdepartementet över promemorian Privata sjukvårdsförsäkringar inom offentligt finansierad hälso- och sjukvård (Ds 2016:29) i enlighet med landstingsdirektörens förslag till yttrande

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

I promemorian föreslås ändringar i hälso- och sjukvårdslagen som är avsedda att förtydliga att inom offentligt finansierad hälso- och sjukvårdsverksamhet får hälso- och sjukvård ges inom ramen för en privat sjukvårdsförsäkring enbart om de så kallade människovärdes-, behovs- och solidaritetsprinciperna inte åsidosätts.

Förvaltningen anser att promemorians lagförslag i många avseenden är otydliga och föreslår att förslaget avstyrks.

Bakgrund

Promemorian innehåller förslag till ändringar i hälso- och sjukvårdslagen som anges vara avsett att förtydliga att inom offentligt finansierad hälso- och sjukvårdsverksamhet får hälso- och sjukvård ges inom ramen för en privat sjukvårdsförsäkring enbart om de så kallade människovärdes-, behovs- och solidaritetsprinciperna inte åsidosätts. När ett landsting överlåter åt någon annan att utföra uppgifter som landstinget ansvarar för enligt hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) ska avtalet innehålla motsvarande krav.

Lagändringen är enligt regeringen nödvändig för att minimera risken att det utvecklas ett parallellt sjukvårdssystem som innebär att patienter vars vård är offentligt finansierad missgynnas i förhållande till patienter med en sjukvårdsförsäkring. Socialstyrelsen föreslås få i uppdrag att följa upp efterlevnaden och konsekvenserna av förslagen. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2017. Lagändringen gäller enbart verksamhet som helt eller delvis är offentligt finansierad av. Verksamhet som är helt privat finansierad, exempelvis genom patientavgifter och via försäkringsbolag, omfattas inte av den nya bestämmelsen.

Överväganden

Förvaltningen anser att promemorians krav på en ny lagbestämmelse i hälso- och sjukvårdslagen i många avseenden är otydlig och föreslår därför i bilagt förslag till yttrande att landstinget avstyrker förslaget.

Skulle regeringen välja att gå vidare med lagstiftningsarbetet måste det bland annat klargöras vad som avses med begreppen "hälso- och sjukvårdsverksamhet" och "inom ramen för en privat sjukvårdsförsäkring". Förvaltningen anser vidare att regeringen bör utveckla den konsekvensanalys som enligt 14 kap. 3 § regeringsformen ska göras för att säkerställa att en inskränkning i den kommunala självstyrelsen inte går längre än vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som har föranlett den.

Förvaltningen föreslår i yttrandet att ett nytt begrepp övervägs, exempelvis alternativfinansierad vård, vilket bör innefatta all sjukvård som inte finansieras av stat, landsting eller kommuner. Alternativfinansierad vård bör hanteras likvärdigt, oavsett vem som finansierar den. Idag finansieras vård exempelvis av privatpersoner, företag genom företagshälsovård och genom försäkringar.

Ärendet har beretts i samråd med SLL Juridik och upphandling och SLL Styrning och ekonomi.

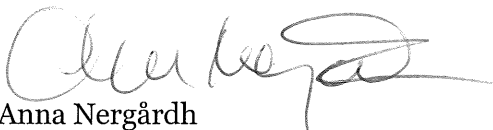
Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet att avge yttrande har inga ekonomiska konsekvenser. Då förslagen i promemorian inte är tydliga är det inte möjligt att bedöma de ekonomiska konsekvenserna om lagförslagen skulle genomföras.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Anne Rundquist
Tillförordnad landstingsdirektör

Anna Nergårdh
Chefläkare

Socialdepartementet
S2016/05391/FS

Yttrande över promemorian Privata sjukvårdsförsäkringar inom offentligt finansierad hälso- och sjukvård (Ds 2016:29)

Socialdepartementet har genom remiss bjudit in Stockholms läns landsting att yttra sig över promemorian Privata sjukvårdsförsäkringar inom offentligt finansierad hälso- och sjukvård (Ds 2016:29).

Landstinget konstaterar att promemorians lagförslag omfattar hälso- och sjukvård som ges "inom ramen för en privat sjukförsäkring". Landstinget anser att likvärdiga regler bör gälla för all vård som betalas av patienten själv, av patientens arbetsgivare (t.ex. företagshälsovård) eller på annat sätt. En alternativ formulering, t.ex. alternativfinansierad vård – dvs. all sjukvård som inte finansieras av stat, landsting eller kommuner – bör därför övervägas.

Vård som landstinget ger med stöd av lag (2001:151) om kommunal tjänsteexport och kommunalt internationellt bistånd till utlänningar genom Stockholm Care AB finansieras av (utländska) privata sjukförsäkringar. Om sådan försäljning av vårdtjänster fortsatt ska vara tillåten i offentligfinansierad hälso- och sjukvård behöver detta förtydligas.

Landstinget anser att det bör klargöras om promemorians formulering "offentligt finansierad hälso- och sjukvårdsverksamhet" avses innefatta verksamhet enligt lag (1993:1651) om läkarvårdsersättning och lag (1993:1652) om ersättning för fysioterapi. Om så är fallet bör konsekvensändringar genomföras i dessa lagar.

Hälso- och sjukvårdslagen är en ramlag som till stora delar består av allmänt hållna målsättningsbestämmelser som till sin karaktär inte är avsedda att ligga till grund för rättslig prövning i enskilda fall. Promemorians förslag till lagtext – "enbart om principerna i 2 § andra stycket inte åsidosätts" – medför därför en bekymmersam otydlighet. Landstinget anser att regeringen i det fortsatta lagstiftningsarbetet måste

klargöra om det ska vara tillåtet med viss "alternativfinansiering" eller om avsikten är att förbjuda alla former av alternativfinansiering av vård i verksamhet som har offentlig finansiering.

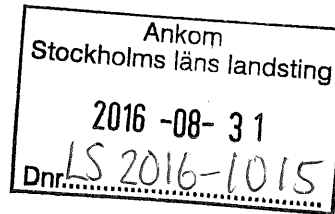
Landstinget anser vidare att det är oklart vad som i promemorian avses med begreppet "hälso- och sjukvårdsverksamhet". Anser regeringen exempelvis att det ska vara möjligt för en vårdgivare/ett företag att bedriva flera verksamheter med olika finansieringsformer så länge det finns någon form av åtskillnad mellan dem? Eller ska vårdgivaren vara tvungen att lägga alternativfinansierad verksamhet i en annan juridisk person (t.ex. dotterbolag) för att det ska vara förenligt med regelverket? Detta bör klargöras.

Landstinget konstaterar att promemorian föreslår en bestämmelse som ålägger landstingen en skyldighet att införa en avtalsreglering som är avsedd att ge landstingen möjligheter att agera mot privata vårdgivare. Tillämpning av avtalsrättsliga sanktioner kräver dock att ett avtalsbrott kan konstateras med någon säkerhet. Mot bakgrund av den föreslagna lagbestämmelsens, enligt landstinget, otydliga utformning är det svårt att förutse vilka situationer som skulle kunna vara skäl för avtalssanktioner mot vårdgivaren.

Landstinget delar promemorians bedömning att förslaget inte står i strid med EU-rätten. Huruvida förslaget innebär ett oproportionerligt ingrepp i den kommunala självstyrelsen är till viss del avhängigt hur bestämmelserna ska uppfattas, vilket som landstinget påpekat ovan inte är helt klart.

Landstinget förutsätter därför att regeringen i det fortsatta lagstiftningsarbetet utvecklar proportionalitetsanalysen av förslagets inverkan på den kommunala självstyrelsen.

Stockholms läns landsting avstyrker promemorians förslag.

Promemorians huvudsakliga innehåll

Promemorian innehåller förslag som syftar till att förtydliga att inom offentligt finansierad hälso- och sjukvårdsverksamhet får hälso- och sjukvård ges inom ramen för en privat sjukvårdsförsäkring enbart om människovärdes-, behovs- och solidaritetsprinciperna inte åsidosätts. När ett landsting överlåter åt någon annan att utföra uppgifter som landstinget ansvarar för enligt hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) ska avtalet innehålla villkor om detta.

Socialstyrelsen bör få i uppdrag att följa upp efterlevnaden och konsekvenserna av förslagen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2017.